

Uchwała Nr XVIII/ /2016

PROJEKT

Rady Gminy Ciasna

z dnia .04.2016r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego

na lata ~~2016-2018~~

2016-2020

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446),
art. 1 ust.1, art. 2 ust. 4 pkt 1, ust. 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.)

Rada Gminy Ciasna

uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata
~~2016-2018~~
2016-2020 dla Gminy Ciasna w brzemieniu określonym w załączniku Nr 1
do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ciasna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY

Jakub Hamerlik
Kt 3142

WÓJT

mgr inż. Krzysztof Kulej

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Gminy Ciasna na lata 2016-2020

Rozdział 1

Wprowadzenie

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 2011r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.) wskazuje organy administracji samorządowej jako odpowiedzialne za zapewnienie ochrony zdrowia psychicznego. Działania w tym zakresie mogą być wspierane przez stowarzyszenia, fundacje, inne organizacje oraz osoby fizyczne i prawne.

Program określa najbardziej istotne elementy polityki zdrowotnej Gminy Ciasna, wskazując kierunki działania w zakresie poprawy stanu zdrowia psychicznego mieszkańców oraz zaspokojenia ich potrzeb zdrowotnych.

Należy pamiętać, że społeczność nie składa się wyłącznie z jednostek silnych, zawsze radzących sobie z sytuacjami trudnymi. Często w środowisku lokalnym stereotypy i uprzedzenia do osób psychicznie chorych są dużym obciążeniem dla osoby chorej i jej rodziny. Podstawą procesu integracji społeczeństwa jest podejmowanie działań zmierzających do pełnego uczestnictwa osób z zaburzeniami psychicznymi we wszystkich przejawach życia społecznego, aby czuły się wartościowymi członkami społeczeństwa, mogącymi w pełni korzystać z osiągnięć kultury, cywilizacji i techniki.

Rozdział 2

Założenia programu i diagnoza obszaru objętego programem

Diagnoza to nie tylko rozpoznawanie sytuacji, ale także pierwszy etap dostarczenia wsparcia, wzmocnienia, wprowadzenia zmian. Diagnoza ukaże faktyczną skalę problemu

oraz wskaże realne potrzeby , które stoją przed władzą lokalną, służbami oraz instytucjami zajmującymi się problematyką zachowań ryzykownych, także przed społecznością lokalną i każdym mieszkańcem Gminy Ciasna.

Gmina Ciasna jest położona w północno - zachodniej części województwa śląskiego. Obszar gminy wynosi 13 395 ha. W skład gminy wchodzi 9 sołectw : Ciasna, Dzielna, Glinica, Jeżowa, Molna, Panoszów, Sieraków Śląski, Wędzina i Zborowskie. Z danych ewidencji ludności (stan na 31.12.2015 roku) wynika, że w Gminie Ciasna zamieszkuje 7729 mieszkańców, z czego 3946 to kobiety, a 3783 to mężczyźni.

Z dokumentacji Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciasnej wynika, że z pomocy społecznej w różnej formie w roku 2015r. korzystało 95 rodzin, w których zamieszkiwały 273 osoby. Wśród osób korzystających są również osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Na podstawie analizy dokumentów zgłoszonych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i GOPS ustalono, że w blisko 85% dokumentacjach pojawiają się informacje dotyczące stosowania przemocy fizycznej lub psychicznej (wszczynanie awantur, uderzenia, kopanie, wyrywanie włosów, wyzwiska, popychanie, szarpanie, ośmieszanie się itp.).

Z danych statystycznych przedstawionych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia wynika, że okresie od 1990r. do 2007r. wskaźnik rejestrowanego rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych wzrósł o 119%.

Na terenie gminy funkcjonują 3 ośrodki zdrowia, które świadczą pomoc chorym, w tym chorym psychicznie. W przychodniach tych brak jest lekarzy o specjalności : psycholog, psychiatra. Z pomocy psychiatry mieszkańcy mogą korzystać w Poradniach Zdrowia Psychicznego w Lublińcu, gdzie prowadzone są również grupy wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Formą rehabilitacji społecznej i zawodowej jest również uczestnictwo w Warsztatach Terapii Zajęciowej oraz Środowiskowym Domu Samopomocy. Osobom z zaburzeniami psychicznymi zapewniona jest także całodobowa opieka i pomoc w Domu Pomocy Społecznej w Lublińcu. Dzieci i ich rodzice mogą korzystać z terapii w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lublińcu.

Pracownicy socjalni GOPS w Ciasnej przeprowadzają wywiady środowiskowe, by w trudnych sytuacjach wspólnie rozwiązać zaistniały problem. Wśród podopiecznych niepełnosprawnych intelektualnie prowadzą szeroko rozumianą pracę socjalną.

Rozdział 3

Cele główne i szczegółowe programu.

Cel główny.

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cel szczegółowy 1.1

Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Priorytety i realizacja działania 1.1.

1.1.1. Promocja stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego mieszkańców Gminy Ciasna.

1.1.2. Tematyczne formy warsztatowe dla dzieci i młodzieży - uczniów szkół (m. in. treningi radzenia sobie ze stresem).

1.1.3. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz integracja osób uzależnionych.

1.1.4. Realizacja programów i projektów promujących zdrowy styl życia (m.in. „Trzymaj formę”, „Żyjmy kolorowo, aktywnie i zdrowo”, „Jestem aktywny- jestem widoczny”, „Niebotak”, „Postaw na rodzinę”, „Reaguj na przemoc ” itp.).

Cel szczegółowy 1.2

Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Priorytety i realizacja działania 1.2.

1.2.1 Realizacja zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochronie Ofiar Przemocy w Rodzinie.

1.2.2. Zapewnienie pomocy pedagogicznej dzieciom i rodzinom zgłaszającym problemy wynikające z zaburzeń zachowań dzieci bądź rodziców.

Cel szczegółowy 1.3

Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Priorytety i realizacja działania 1.3.

1.3.1. Prowadzenie kampanii informacyjnych, których celem jest wywoływanie postaw zrozumienia i akceptacji osób z zaburzeniami psychicznymi, przeciwdziałanie dyskryminacji tych osób.

Cel szczegółowy 1.4

Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

Priorytety i realizacja działania 1.4.

1.4.1. Współpraca z instytucjami, organizacjami pracującymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób, których zagrożone jest zdrowie psychiczne.

1.4.2. Upowszechnienie materiałów informacyjnych w dostępnych formach pomocy dla osób w sytuacjach kryzysowych.

Cel szczegółowy 1.5

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnej do życia w środowisku lokalnym i społecznym.

Priorytety i realizacja działania 1.5.

1.5.1. Wspieranie samopomocowych inicjatyw mieszkańców, ich rodzin i organizacji pozarządowych, służących rozwojowi form wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

1.5.2. Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.

1.5.3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

1.5.4. Promowanie działań ograniczających tendencje do bierności, izolacji i wykluczenia osób z zaburzeniami psychicznymi.

Rozdział 4

Oszacowanie mocnych i słabych stron programu – Analiza SWOT.

Analiza SWOT to próba wyszczególnienia kluczowych atutów i słabości gminy, z punktu widzenia zdrowia psychicznego oraz skonfrontowanie ich z aktualnymi i przyszłymi szansami i zagrożeniami. Można stwierdzić, że analiza SWOT jest sposobem organizowania faktów, umożliwiającym zrozumienie danych i dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji.

Przedstawione poniżej czynniki obejmują :

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Zasoby instytucjonalne: - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; - Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie; - Placówki Oświatowe;	1. Niechęć pracodawców do zatrudnienia osób niepełnosprawnych, z zaburzeniami psychicznymi. 2. Niewystarczająca współpraca instytucji w zakresie ochrony zdrowia psychicznego. 3. Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie.

- Placówki ochrony zdrowia; -Punkt konsultacyjny w Lublińcu. (mieszkańcy Gminy Ciasna w związku z podpisanym porozumieniem z Gminą Lubliniec mogą korzystać z bezpłatnej pomocy specjalistów psycholog, prawnik, terapeuta uzależnień). 2.Udział 7 osób z terenu gminy Ciasna w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Lublińcu. 3.Zaangażowanie instytucji i placówek działających na terenie Gminy Ciasna w kampanie informacyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie dyskryminacji i wykluczenia społecznego osób z zaburzeniami psychicznymi. 4.Zaangażowanie szkół w działania prozdrowotne (olimpiady, prelekcje).	4.Brak zatrudnienia w ośrodkach zdrowia lekarzy o specjalności psycholog, psychiatra.
Szanse	Zagrożenia.
1. Nie jest wymagane skierowanie do Poradni Zdrowia Psychicznego. 2.Zwiększenie nakładów na aktywizację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych.	1.Niewystarczająca wiedza społeczeństwa o problemach zdrowia psychicznego. 2.Stygmatyzacja osób cierpiących na zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania. 3.Negatywne wzorce zachowań społecznych.

Rozdział 5

Sposób realizacji programu

I. Realizacja programu nastąpi poprzez:

- 1) realizację zadań zawartych w corocznie uchwalonym przez Radę Gminy Ciasna Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- 2) współpracę z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;

- 3) udzielanie pomocy osobom chorym i ich rodzinom na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej;
- 4) prowadzenie poradnictwa i terapii rodzinnej przez podmioty do tego przygotowane i uprawnione;
- 5) prowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych formach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i rozwijanie świadomości prozdrowotnej;
- 6) prowadzenie na terenie gminy kampanii edukacyjno-informacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem choroby psychicznej u jej członka;
- 7) wspieranie rozwoju umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu;
- 8) wspieranie i psychoedukacja rodziców w zakresie prawidłowego rozwoju dziecka oraz rozwijania umiejętności wychowawczych;
- 9) współpraca z instytucjami i organizacjami w zakresie działań na rzecz poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych problemem zaburzeń psychicznych w tym wspieranie samopomocowych inicjatyw chorych i ich rodzin;
- 10) zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

II. Oczekiwane korzyści zdrowotne z realizacji programu

1. Podniesienie poziomu wiedzy na temat profilaktyki i ochrony zdrowia psychicznego.
2. Poprawa kondycji psychofizycznej mieszkańców gminy Ciasna.
3. Zmniejszenie liczby osób z zaburzeniami psychicznymi.
4. Zmniejszenie liczby osób uzależnionych oraz skutków nałogów.

III. Podmioty uczestniczące w programie.

1. Koordynatorem programu na terenie gminy jest Wójt Gminy Ciasna.
2. Zadania realizowane w Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego Gminy Ciasna są zbieżne z zadaniami niżej wymienionych instytucji uczestniczących w jego realizacji:
 - Urzędu Gminy Ciasna;
 - zakładów opieki zdrowotnej działających na obszarze gminy, powiatu i województwa;
 - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciasnej;
 - Gminnego Ośrodka Kultury w Gminie Ciasna;
 - Gminnej Biblioteki Publicznej w Ciasnej;
 - placówek oświatowych podległych gminie.
3. Realizacja programu będzie miała charakter ciągły od momentu jego przyjęcia.

IV. Finansowanie programu

Program i zapisane w nim zadania będą realizowane w ramach środków własnych instytucji i służb zaangażowanych w jego realizację.

Rozdział 6

Zakończenie

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2020 ma za zadanie zaprezentowanie przyszłym realizatorom wykazu problemów, które należy dostrzegać wokół siebie oraz listę celów, kierunków działania, które winny być uwzględniane dla osiągnięcia poprawy stanu zdrowia mieszkańców Gminy Ciasna podczas podejmowania różnych działań prozdrowotnych.

Przedstawiając niniejszy program należy stwierdzić, że niektóre elementy są już realizowane. Szereg propozycji wybiega jednak w przyszłość, a ich realizacja musi być rozłożona w czasie.

Przedstawiony „Program” nie ma charakteru jednostkowego, akcyjnego – jest to koncepcja długoterminowych, zintegrowanych i systematycznych działań.

Ważnym czynnikiem wpływającym na nasze zdrowie psychiczne oraz poczucie szczęścia i spełnienia w życiu jest rozwijanie własnych zainteresowań, praca, zabawa, nauka przez zabawę, edukacja, kultura i kultywowanie zdrowej filozofii życiowej, umiejętności dopasowania się i zharmonizowania swojego świata wewnętrznego ze światem zewnętrznym.

